

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Non graviter læsisse, num. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

vi tormentorum, vel ex simili capite, posse quempiam sine mortali falsum crimen de aliquo confiteri, modò is animum habeat, post tormenta refarciendi famam (addere ego; modò sit certus moraliter, de facto refarturum) & modò non sequatur infamato aliud damnum, nisi mera illa parum duratura infamia. Ratio esse potest, quia infamia tam brevis durationis, tam parvi ponderis est, ut non in vitus censendus sit, eam infamatus pati. Video tamen, hanc doctrinam sine alio damno, nisi meræ infamiae, ad breve tempus, in praxim deduci non posse, ac propterea vix præcisè sequendam.

c *Less. l. c. d. 8.*

Iusta querela.

27. Octavo denique excusantur à Joanne d laCrux ij, qui iustè conqueruntur: si persona, inquit, secreto gra-
„ viter injuriata, non valens se à dolo-
„ re cohibere, in querimonias erum-
„ pit publicas, non illico de peccato
„ mortali damnatur, si injuriatus infamatus
„ metur; durum enim videtur, sic
„ afflictum animum cohibere, ne in
„ querimoniam prorumpat, cum hoc
„ naturalissimum sit. Hæc ille, penes
„ quem sit autoritas: ego enim potius
„ hunc excusarem ex primis motibus, &
„ ex involuntario &c.

d *Joann. la Crux in Direct. Confess. p. 8. qu. 2. art. 2. d. 3. conclus. 1. apud Dian. p. 3. tract. 5. res. 32.*

9. III.

Excusationes restituendi famam.

1. **N**eminem præterit, adesse obligationem restitutionis famæ, & damnorum realium, quæ ex se ab infamatione consequuntur proximo.

2. Et famæ quidem est restitutio personalis; at damnorum est realis;

3. Unde fit, ut hæredes infamati restitutionem damnorum temporalium petere possint, cum obligatio realis afficiat bona defuncti; non verò possint petere restitutionem famæ, nisi etiâ, & in ipsos infamia redundaverit.

a *Bonac. d. 2. de rest. q. 4. p. 16. n. 15. alijque.*

3. Non desunt tamen suæ causæ excusantes à prædicta famæ restitutione, quas jam aggredior.

Non peccasse contra justitiam.

4. Excusatur primò à restituenda fama is, qui non peccavit contra justitiam. Quare quoties in superioribus & in consequentibus invenies, infamantem per suam actionem, externam solum peccasse contra charitatem, vel aliam virtutem, & non contra justitiâ, toties eum non obligari ad restitutionem, pronuntiatio. Ratio satis est dicta superius, cum de restitutione.

Non graviter læsisse.

5. Secundò excusatur item à restitutione

ditione famæ sub mortali, qui modice, seu in parva materia detraxit; hæc autem, quamvis sit, non multò ante vidimus §. 2. num. 3.

6. Excusat item à restitutione Filiucius, b eos omnes, qui infamant non de peccato mortali: notat enim, nec rejicit, Sylvestrum c, & Navarrum d universaliter asserere, detractionem, ut obliget ad restitutionem, debere esse de peccatis mortalibus. Perpendat id doctus Lector; sequeretur enim, nunquam famam denigrari, nisi per peccati mortalis manifestationem; quam sequelam expressè concedit Azor l. c. Quia, inquit, per detractionem venialis culpæ non læditur notabiliter fama, cujus tamen contrarium colligitur ex dictis supra, præsertim §. 2. num. 2. & 4.

b-Filiuc. tr. 32. c. 9. num. 229, cui addit Azor, qui idem expressè docet p. 3. lib. 13. c. 7. du. 4. c. Sylvest. v. Detr. q. 1. d. Navarr. in summ. c. 18. n. 24.

Sine culpa læsiffe.

7. Tertio, qui omnino inculpate; ut si credens, peccatum esse publicum, illud alijs aperuit, certum est excusari ex capite injustæ infamationis, quia jam supponimus, hunc non peccasse mortaliter, idem est, si per imperfectam deliberationem, (esto, venialiter peccaverit) alium graviter infamavit, ut colligi potest ex dictis superius, ubi ad obligationem gravem restituendi, gravem culpam theologicam requisivimus. At verò, an uterque ex aliquo alio capite obligetur, non vulgaris est difficultas.

8. Aliqui dicunt, obligari ex quasi re accepta. Verum ne immoremur in loquendi modis, dico, obligari, & quidem e ex Iustitia, & non solum ex charitate (ut aliqui sentiunt) quando plenè deinde advertet, ex suo dicto injustè proximum fuisse infamatum. Ratio est, quia Iustitia non solum præcipit, ut ne quis det causam damni, sed etiam, ut eandem tollat, si fortè posita ab eodem sit: ad eandem enim virtutem pertinet, malum sibi oppositum non ponere, & tollere, si illud ab eodem subjecto, in quo est virtus, positum est. Si parasti laqueum ad suffocandum hominem, si dedisti venenum, si incendiasti segetem, omnia inculpatè, sed adhuc laqueus, venenum, & incendium vigent, quis te non obligabit ad ea removenda, si potes? etiam cum aliquo tuo non magno incommodo; (licet putem, non fecum tanto incommodo, quanto, si culpam gravem cum plena deliberatione adhibuisses, quia illa prima bona fides aliquid debet demere de obligatione: vide omnino mox num. 21.) quamvis enim si tertius quilibet possit, non obligetur nisi ex charitate, tu tamen, qui re ipsa, licet sine culpa, causam damni dedisti, majorem obligationem contrahis, quæ major obligatio vix explicabitur, nisi dicamus, hanc esse ex Iustitia, vel quasi. g. Ita igitur in casu nostro, quandoquidem tu causam, licet inculpate, injustæ infamæ posuisti, illam tollere, si potes, modo dicto debes. Quod si non tollas, obligaberis ad omnia damna, etiam realia, quæ ex tali infamia sequentur, postquam tu advertis, injustè fuisse proximum à te infamatum: non verò ad

A a a

ea, quæ